

Välkommen till

Rotundan, Stadsbiblioteket, Odenplan, kl 11-15

Kom och träffa forskare från Vetenskapens Hus
och lär dig mer om kemin bakom dofterna!

Varje dag stimuleras vårt luktsinne av små flyktiga molekyler. Faktum är att vi kan urskilja upp till 100 000 olika dofter! Dofter som hjälper oss att bearbeta alla våra sinnesintryck. Inom insektsvärlden kan doftmolekyler utlösa tydliga beteendemönster. Metylsalicylat, som finns i tuggummi, är ett doftämne som bland annat påverkar kolfjärilar i sitt parningsbeteende men som också hjälper nyckelpigor att hitta sin mat.

Utställningen är öppen hela dagen mellan kl 11-15.

Skolor kan boka in ett besök kl 11.30, 12.30 eller 13.30.

12.00 Lunchföreläsning – **Dofter och dess påverkan**, Marie Danielsson, forskare i ekokemi, KTH.

ForskarFredag är en del av EU-kommissionens initiativ Researchers' Night. Dagen firas samtidigt i hela Europa.

I Sverige anordnas evenemang i 17 städer som samordnas av föreningen Vetenskap & Allmänhet. Syftet är att öka intresset för forskning och förmedla att forskare är vanliga människor med ovanligt spännande jobb!

ForskarFredag Stockholm arrangeras av Karolinska Institutet (KI), Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Stockholms universitet och Stockholms stad. Vetenskapens Hus, som ägs av KTH och Stockholms universitet, är värd för evenemanget.

www.stockholm.forskarfredag.se

VETENSKAPENS HUS

Karolinska Institutet • KTH • Stockholms universitet • Stockholms stad

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

PARTNER FF STOCKHOLM:

MED RESERVATION FÖR ÄNDRINGAR

Projektleining/Redaktion: Popular Projects • Grafisk form: Conforza

FORSKAR FREDAG²⁰⁰⁹ STOCKHOLM

25 september kl 11-17

Kulturhuset och Stadsbiblioteket

Program

Fri
entré!

Välkommen till Sergels torg 3, Kulturhuset och en sprängfylld ForskarFredag!

11.00 Invigning av ForskarFredag Stockholm 2009!

Samtal/debatter

Samtalen/debatterna är cirka 30 min med möjlighet till diskussion efteråt _____

11.30 Hur påverkas du av kommunikation?

Du får svar på alltifrån hur ekonomisk psykologi fungerar, vad skruvade fotoner och mobil kommunikation är för någonting. Och du kommer också att få reda på hur tuppen väljer ut sin höna.

Medverkande forskare: **Staffan Yngve**, fysiker, Uppsala universitet, **Eric Scarfone**, neurobiolog, KI, **Hanne Lovlie**, zoolog och **Henry Montgomery**, professor i kognitiv psykologi, båda två från Stockholms universitet.

12.30 Kroppens hemligheter

Visste du att vi hela tiden förnyar våra celler? Kan man betrakta sin egen kropp utifrån? Är det etiskt rätt att rädda liv genom djurförsök? Vad är fetma? Och kan mord lösas via ett hårstrå?

Medverkande forskare: **Kirsti Spalding**, cellforskare och **Henrik Ehrsson**, forskare i neurovetenskap, båda har utsetts till Framtidens forskningsledare vid SSF och **Tore Bengtsson**, fysiolog, Stockholms universitet samt fler forskare från KI och KTH.

13.30 Människan i fokus

Från 3D-teknik till smarta maskiner. Vad har cykelhjälm och kampsport gemensamt? Hur reagerar vi när vi utsätts för rädsla, och andra spännande tankar kring ditt beteende.

Medverkande forskare: **Lars-Åke Brodin**, hjärnforskare och **Mats Hanson**, professor i mekatronik, båda från KTH, **Anders Tengström**, psykolog och **Per Hamid Gathan**, läkare och forskare i kognitiv neurovetenskap, båda från KI samt **Stefan Wiens**, psykolog, Stockholms universitet.

14.30 Miljön i fokus

Naturen och miljön är ständigt i fokus. Hur kan du själv påverka din närmiljö? Kan en mp3-spelare skada min hörsel? Kan djuren dö på grund av vitaminbrist? Och hur kan man omvandla vind till elkraft? *Medverkande forskare:* **Tomas Meijer**, fjällrävsforskare och **Lennart Balk**, biokemist, båda från Stockholms universitet, **Ann-Christin Johnson**, hörsselforskare, KI samt **Måns Håkansson**, meteorolog, Vattenfall.

15.30 Forskaren i Fokus

Vad är en forskare? Vem bestämmer vad vi kan och ska forska om? Vem betalar och hur kan du själv delta i debatten? *Medverkande forskare:* **Katarina Nordqvist**, docent i biomedicin och chef för publika avdelningen, Nobelmuseet, **Gunhild Rosqvist**, föreståndare för Tarfala Forskningsstation, Stockholms universitet samt forskare från KI och KTH.

Utställning med prova-på-aktiviteter och personliga möten med forskare

Pågår parallellt med samtal/debatter, kl 11-17 i de olika montrarna _____

Hur påverkas du av kommunikation? _____

- Radiovågor
- Kväveraketer
- Gränsöverskridande cirkus
- Hur väljer tuppen ut sin höna?
- Skrivverkstad
- "Modda" med Lego
- RCA-robotar
- Tävla i sumomatcher
- Mobil kommunikation

Kroppens hemligheter _____

- DNA-isolering
- Molekylär biologi – djurförsök
- Hur fungerar hjärnan?
- Vad är patologi?
- Hur löses mord?
- Glukosupptag i celler
- Experiment på människokroppen

Människan i fokus _____

- Vad blir vi rädda för?
- Historisk detektiv – maten avslöjar oss
- Mynt och Människor
- 3D-teknik/datorspel
- Smarta och häftiga maskiner
- Hjärnans känslighet
- Ungdomars beteende

Miljön i fokus _____

- Polarforskning i praktiken
- Kan en mp3-spelare skada min hörsel?
- Insekter och spindeldjur
- Hur omvandlar vi vind till el?
- Kan djuren dö av vitaminbrist?

Forskaren i fokus _____

- Forskaren i filmen
- Den interaktiva patienten
- Gör din egen sportdryck
- Hollywoodfysik
- Vad är en forskare?

Samtalsledare:
Rickard Olsson,
programledare,
journalist.

75 forskare medverkar från _____

Animech, Astra Zeneca, Historiehuset, Karolinska Institutet (KI), Kungliga Tekniska högskolan (KTH), Kungl. Myntkabinettet, Naturhistoriska riksmuseet, Nobelmuseet, Polarforskningssekreteriatet, Postmuseum, Stadsbiblioteket, Stiftelsen för Strategisk Forskning (SSF), Stockholms universitet, Tekniska museet, Tom Tits Experiment, Uppsala universitet och Vattenfall.